

ПЕРША ЗУСТРІЧ ВЕЛИКОГО ПОБЕРЕЖНИКА (*CALIDRIS TENUIROSTRIS*) В УКРАЇНІ

О.І. Бронсков

Національний природний парк «Тузлівські лимани»; вул. Партизанська, 2, м. Татарбунари, Білгород-Дністровський р-н, Одеська обл., 68100, Україна

Tuzlivski Lymany National Park; Partizanska str. 2, Tatarbunary, Bilgorod-Dnistrovsky district, Odesa region, 68100, Ukraine

✉ albron2015@gmail.com; Oleksandr Bronskov <https://orcid.org/0000-0002-3265-3810>

The first record of the Great Knot (*Calidris tenuirostris*) in Ukraine. - O.I. Bronskov. - *Berkut*. 32 (1-2). 2023. - The Great Knot nests in northeastern Siberia, winters mainly in Australia, as well as on the coast of Asia west to the coast of the Arabian Peninsula. There are known cases of bird encounters on the sea coasts of Europe, including 2–15.09.2021 on the Black Sea coast of Bulgaria. In Ukraine, it was registered for the first time in the shallow waters of the Shagany liman (45.6860° N, 29.9008° E) on 20.05.2023, which is a part of the Tuzlivsky Lymany National Park (Odesa region). [Ukrainian].

Key words: fauna, distribution, vagrant, rare species, South Ukraine.

Великий побережник гніздиться в Північно-Східному Сибіру, зимує переважно в Австралії, а також на узбережжі Азії на захід до узбережжя Аравійського п-ова. Відомі випадки зустрічей птахів на морських узбережжях Європи, у тому числі 2–15.09.2021 р. на чорноморському узбережжі Болгарії. В Україні вперше зареєстрований 20.05.2023 р. на мілководді лиману Шагани (45,6860° N, 29,9008° E), який входить до національного природного парку «Тузлівські лимани» (Одеська область).

Ключові слова: фауна, поширення, заліт, рідкісний вид, Південна Україна.

Великий побережник (*Calidris tenuirostris*) гніздиться в Північно-Східному Сибіру, зимує переважно в Австралії, а також на узбережжі Південно-Східної Азії й на узбережжі Індії, Бангладеш, Пакистану та східного узбережжя Аравійського півострова (BirdLife International, 2019). Періодично вид реєструється в Європі, Північній Америці, Африці (Great Knot..., 2023). У своєму зимовому ареалі він зустрічається в захищених прибережних місцях існування, таких, як затоки, естуарії та лагуни з великою кількістю мулу та піщаними плесами. Молоді особини, які не розмножуються, часто залишаються в місцях зимівлі на період розмноження. Великий побережник у Червоному списку видів МСОП, що перебувають під загрозою, віднесений до списку видів, що знаходяться під загрозою зникнення (Endangered) відповідно до критеріїв A2bc+3bc+4bc (BirdLife International, 2019).

У Європі окремі випадки зустрічей великого побережника реєструються переважно на морських узбережжях у

її північній і західній частинах, набагато рідше по берегах внутрішніх водойм (Great Knot..., 2023). Відома єдина зустріч на великій відстані від моря одного молодого птаха 15–19.09.2001 на Туравському водосховищі в Південній Польщі (Stasiak et al., 2018). На узбережжі Чорного моря цей побережник відмічений тільки в Болгарії біля м. Бургас у Поморійському водно-болотному угідді (Pomorie Wetland Complex), де він тримався 2–15.09.2021 р. (Great Knot..., 2023).

Вперше в Україні великий побережник (фото 1) виявлений 20.05.2023 р. в південно-східній частині лиману Шагани (45,6860° N, 29,9008° E), який входить до складу національного природного парку «Тузлівські лимани» (Одеська область). Один нестатевозрілий птах, який линяв у дорослий наряд, харчувався на мілководді (до 5 см) за 70 м від пересипу між морем і лиманом. Він тримався (фото 2) разом із побережниками ісландським (*C. canutus*), чорногрудим (*C. alpina*) та червоногрудим (*C. ferruginea*) і морськими сивками (*Pluvialis squatarola*). У польових умовах на відстані 70 м птах здавався схожим на ісланд-

Фото 1. Великий (праворуч) та ісландський (ліворуч) побережники на мілководді лиману Шагани.

Тут і далі фото автора.

Photo 1. Great (right) and Red (left) Knots in the shallow waters of the Shagany liman.

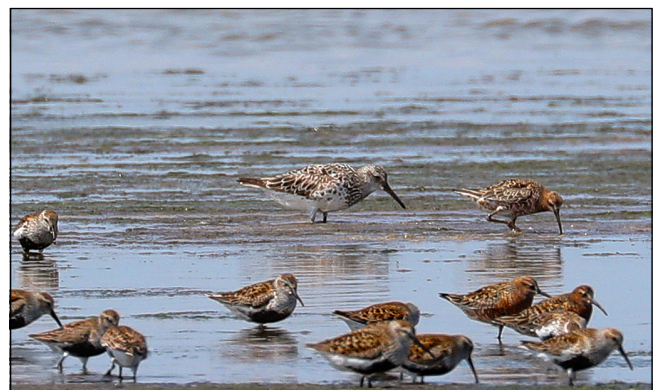

Фото 2. Побережники великий (у центрі), червоногруді (праворуч) і чорногруді (внизу) живляться на мілководді.
Photo 2. Great Knot (center), Curlew Sandpipers (right) and Dunlins (below) feeding in shallow water.

ського побережника, але виглядав більш строкатим і трохи темнішим, з помітно довшим дзьобом. При повторному відвідуванні цього місця наступного дня разом із М. Яковлевим і О. Бурковським птах не був знайдений.

ЛІТЕРАТУРА

- BirdLife International. (2019): *Calidris tenuirostris* (amended version of 2016 assessment). The IUCN Red List of Threatened Species 2019: e.T22693359A155482913. <https://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2016-3.RLTS.T22693359A155482913.en>. (Accessed on 15 October 2023).
- Great Knot *Calidris tenuirostris*. (2023): <https://ebird.org/species/grekno>. (Дата звернення 15.10.2023).
- Stasiak J., Zawadzki M., Leszczynski M. (2018): Ptaki Zbiornika Turawskiego w latach 1992–2017. - Ptaki Śląska. 25: 5-42.